

Mas Rubió

Castellgalí

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Boades. Mas Rubió.
Emplaçament Al raval de Boades, la primera casa entrant des de la BV-1229

Coordenades:

Latitud: 41.68288
Longitud: 1.86429
UTM Est (X): 405477
UTM Nord (Y): 4615191

Classificació

Número de fitxa 08061-27
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A00031
Autoria de la fitxa Cortés Elía, Maria del Agua
Data de registre de la fitxa: dc., 24/05/2006 - 02:00

Descripció

El Rubió és una casa important que forma un conjunt compost per la mateixa casa amb un baluard tancat a la façana de migdia, diversos coberts amb tines i pallisses i una era enrajolada davant l'entrada de tramuntana que permet l'accés directament a la planta pis. La casa té planta baixa, pis i golfes sota teulada,

amb coberta de teula àrab a doble vessant. La façana principal es troba tancada amb un baluard en el que s'obren antics coberts i estables que actualment no s'utilitzen. La planta baixa té una volta central en la que s'obre l'escala de pedra que comunica amb el pis; aquesta és de canó rebaixat de maó disposat en espiga. Al costat de l'escala conserva una pica de pedra molt gran per emmagatzemar l'oli, així com una llosa llarga de pedra situada sobre dos recipients de maó que servia per triar les ametlles i que té una inscripció gravada que posa "AVE MARIA SIN PECADO CONCEBIDA SOLA SOIS VOS ENTRE TODAS LA MAS CONOCIDA ANO MIL 700. ANE Y MARIA". Des d'aquesta volta d'entrada s'accedeix al celler que forma una volta de pedra transversal a aquesta i a la banda de tramuntana. En aquest celler hi ha sis tinois de maó i donen les boixes de les tines exteriors. A més hi havia grans botes de roure que es van desmuntar fa pocs anys. A la banda de llevant hi ha dues voltes més de pedra transversals a la volta de l'entrada. El primer pis respon a la tipologia de les masies: una sala central orientada de nord a sud, amb rellotge encastat i capella, a la que s'obren les portes de les habitacions que conserven les llindes de pedra. A l'exterior hi ha un balcó al costat de la porta principal de la banda de migdia que porta la data 1582 i la paraula "MASIA", al centre es va afegir tardanament un medalló amb "JHS". Probablement aquesta llinda fou aprofitada de l'antiga casa del Rubió que era situada a prop d'aquesta. La porta que s'obre a tramuntana i que permet l'accés directe al pis té a la llinda la inscripció 1772 i una creu al centre. Al costat d'aquesta entrada i davant de l'era, hi ha dos coberts que alberguen dues i tres tines circulars folrades amb cairons ceràmics. A l'exterior hi ha un pou que va edificar el besavi de l'actual propietari i que està coronat amb quatre imatges mitològiques de pedra que va portar aquest de la Torre Basomba de Manresa, edifici modernista que actualment no existeix.

Història

El Rubió és un dels masos antics de Castellgalí, probablement amb origen medieval. Es conserva documentació en pergamí des del segle XIV. Podria tractar-se de Pere Riubes que s'esmenta al fogatge de 1497 (Iglésies, 1991). En aquest moment la casa ja estaria construïda, tot i que en un altre lloc proper a l'actual, en el que fa pocs anys es van posar a la llum una part dels murs. Probablement d'aquesta casa s'extreies la llinda amb la data 1582 que està posada a una finestra de la casa. Seria a finals del XVII o inicis del XVIII quan es va construir la nova casa al lloc actual. El 1700 els propietaris del mas ja porten el cognom Casajuana i probablement estaven emparentats amb el mas Tet de Boades que tenien la família Casajuana i Rubió. També s'esmenta el Rubió al Llibre de cobraments del rector de Castellgalí, 1715 (ASM). A partir d'aquest moment el mas viu una època d'apogeu econòmic que s'evidencia en la construcció de les tines, d'un trull d'oli, i de l'ampliació de la casa fent la gran sala del pis. A finals del segle XIX es van fer altres ampliacions, fent el pou i coberts davant la façana principal. Es conserven diferents documents referents a l'evolució socio-econòmica de la casa des del segle XIV fins a principis del XX. Alguns en pergamí, però la majoria en paper. Cal assenyalar que aquesta casa té diferents propietats a la zona de Vallhonestà, entre elles la casa Serracanta i la rectoria de Sant Pere de Vallhonestà. El mas Serracanta, d'origen medieval i actualment en ruïnes, va ser ensorrada per Felip V tal i com expliquen documents que es conserven, perquè era el mas d'un administrador català important de la zona.

Bibliografia

Iglésies, J. (1991). El Fogatge de 1497. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Barcelona.

